

ЗОРНИЦА

ЕВАНГЕЛСКО
ПЕРИОДИЧЕСКО
СПИСАНИЕ.

ГОД. 7.

ЦАРИГРАДЪ, СЕПТЕМВРІЙ 1871.

БРОЙ 9.

ДЛЪЖНОСТЬ-ТА НА ХРИСТИАНИНЪ.

Говорихмы въ послѣдній-тъ брой за разны-тъ начини въ които чловѣкъ става съучастникъ въ грѣхове-тъ на други. Желаетъ да приложимъ нѣкои размышленія върхъ длъжность-та на Христіанинъ чловѣкъ относително на таквызи грѣхове и да изложимъ нѣкои причини защо трѣба Христіанинъ-тъ внимателно да отбѣгнува отъ всяко съучаствуваніе въ тѣхъ.

1. *Любовь-та* ви къмъ чловѣцы-тъ трѣбаше да ви възбрани отъ всяко нѣщо което ги насърчава къмъ грѣхъ. Може ли онзи чловѣкъ да ся нарече чловѣколюбецъ или родолюбецъ, който не свѣстиява съсѣда си за опасность-та като го види да прави онова което непрѣмѣнно ще му нанесе щетъ и погубель? Който не говори по убѣжденія-та си и не обличава очевидно-то зло, но мълчи кога зло-то расте и опропаствява съсѣдство-то му и народъ-тъ му, родолюбецъ ли е той?

2. *Самопочитаніе-то*, или почетъ-тъ що имате къмъ себе си трѣбаше да ви възбрани отъ това. Който добръ и праведно оцѣнява свой-тъ си характеръ прѣдъ свѣтъ-тъ, и свой-тъ си совѣсть прѣдъ Бога ще иска да ся пази чистъ отъ осквърненія-та на чужды грѣхове. Не ще той да ся унизи толкозь щото да стане помагачъ въ дѣло на бѣдствие, окаянность, срамотъ и смърть. Той не ще да е нито баща, нито майка, нито дойка нито хранитель на чужды-тъ грѣхове. Той омыва рѣцѣ-тъ си въ невинность и носи въ совѣсть-та си свидѣ-

тельство че е часть отъ кръвъ-та на всякого чловѣка.

3. *Страхъ Божій* трѣба да ны възбрани отъ това. Богъ заповѣдва да не сме съучастници въ тѣхъ. Той ны заповѣдва да обычаеы ближній-тъ си като себе си, и това не го правимъ ако съучаствуеме въ грѣхове-тъ му. Имамы ли страхъ Божій? Боймъ ли ся отъ негодование-то жу? Почитаеы ли го? Исаеы ли да угождаеме ему въ всичко? Да гледамы строго да не съучаствуеме въ грѣхове-тъ на други-тъ.

4. *Доволно свои грѣхове* имамы за които трѣбува да отговаряеы безъ да ся натоваримъ съ чуждъ товаръ. Тази болестъ на грѣхъ-тъ, която ны насилува, довольно е тежка безъ да зедемъ върхъ себе си болести-тъ на други. Дългове-тъ що имамы да платимъ много сѣ, безъ да ся подписаеме като поржници на други. Отдавна врѣме ако не бы было милосердіе-то на любезный-тъ ни Спаситель, тѣзи наши собствены грѣхове които сами сме лично правили, бы ны потопили въ вѣчны мжкъ, а защо да натрупаеме на тѣхъ отъ горѣ още и чужды грѣхове?

5. Съучастници въ грѣхъ-тъ ставатъ съучастници и въ осажденіе-то и въ наказаніе-то,

Ако съдѣйствуеме заедно съ дѣлатели-тъ на беззаконіе-то, непрѣмѣнно и неизбѣжно ще страдамы съ тѣхъ наедно. Съ тѣхъ наедно ако сме посѣяли, то съ тѣхъ наедно и ще пожнемъ окаяннѣ-та жьтва и ще ядемъ отъ горчивый-тъ плодъ. Наедно ако сме ходи-

ли въ пѣть-тъ на опасность-тъ, то наедно и ще надпемъ въ пропасть-тъ. Ако смы имъ спомогнѣли да градятъ къщѣ на пѣськъ, то съ тѣхъ наедно ще смы натиснѣти въ паданіе-то на къщѣ-тъ. Наедно смы запалили огнь-тъ наедно и ще изгоримъ.

Но пытате ли: “А пый като живѣемъ между грѣшныи чловѣцы, като имамы съ тѣхъ търговіѣ и всякой день имамы съ тѣхъ сношенія, какъ можемъ избѣгнѣ отъ всяко съучаствованіе въ грѣхове-тъ имъ?” Трѣба ли да избѣгнемъ отъ свѣтъ-тъ за да ся упазимъ чисти отъ него?

Има само единъ способъ съ който можете да ся опазите отъ тѣзи грѣхове, и той е като прѣдадете себе си на Исуса Христа. Той е поставилъ примѣръ какъ е възможно да живѣе нѣкой между грѣшныи-тъ, да говори, да яде и да работи съ тѣхъ безъ да съучаствува въ грѣхове-тъ имъ. Чрѣзь Неговѣ-тъ благодать, подпирани отъ Неговѣ-тъ крѣпка раба, и вы можете така да живѣте. Той е истина-та и пѣть-тъ и животъ-тъ. Ако прѣбждвате въ Него, той ще вы опази.

Тойзи прѣдмѣтъ е много важенъ за всякого който промышлява и за свое-то добро и за добро-то на ближний-тъ си. Свѣстѣте ся, вы родители, и осѣщайте отвѣтственность-ѣ който имате вы за грѣхове-тъ на чада-та си. Поучавайте ги и гледайте добръ какъ примѣръ имъ прѣдставяте. И вы священники и духовны пастыри, изявлявайте на народъ-тъ всякий-тъ свѣтъ Божій безъ никакво лицепріятіе, защото строгъ отвѣтъ имате да давате за души-тъ на стадо-то си, и ако падне нѣкой чрѣзь вашъ-тъ недостойнъ примѣръ или несвѣстенъ за грѣхъ-тъ си отъ васъ, то кръвъ-та на тѣзи души ще ся придири отъ васъ. Бывайте вѣрны на Господаря си и пазѣте ся чисти отъ грѣхове-тъ на други-тъ. Исплнявайте длѣжность-ѣ си безъ страхъ отъ чловѣцы.

И вы граждани, родолюбци, очистѣте совѣсть-ѣ си отъ грѣхове-тъ на невѣжи и несмысленни чловѣцы. Търсѣте просвѣтленіе отъ Бога, и избирайте право-то, истинно-то и богоугодно-то и слѣдуйте него, щото да не сте нито съ думѣ нито съ дѣло нито съ мълча-

ніе-то си съучастники въ грѣхове-тъ на други-тъ.

СЛОВО ЗА ДѢЦА-ТА.

НАЙ ДОБРО-ТО ИМЕ.

(Продълженіе отъ бр. 8.)

Третья-та причина защо е име-то Исусъ най добро-то име, намѣрва ся въ това че това име има много силѣ. Чудеса силѣ има наистинѣ. Когато Свѣти-тъ Апостоли обхождахъ свѣтъ-тъ, тѣ испѣждахъ бѣсове и правяхъ много други чудеса; а всичко правяхъ въ име-то на Исуса. Еднѣждъ когато Петръ и Іоаннъ видѣхъ единъ бѣдентъ хромъ чловѣкъ че сѣдѣше при Храмскы-тъ врата, пристѣпихъ при него и му рекохъ: Сребро и злато нѣма у насъ, по каквото имамы това ти даваме; въ име-то на Исуса Назорянина стани та ходи.” И щомъ чу чловѣкъ-тъ това име станъ та ходѣше и славѣше Бога. Въ това име има сила за много дѣла. *Има сила да прави чловѣцы-тъ добры.*

Четемъ въ Слово-то Божіе за обращеніе-то на Апостола Павла, и то станъ чрѣзь това име. Прѣди обращеніе-то си Св. Павелъ бѣше много лошъ чловѣкъ и гонѣше Христіане-тъ защото тѣ обычахъ име-то Исусово, и ги хвърляше въ тъмници и ги убиваше.

Но ето единъ день като отиваше той къмъ Дамаскъ съ намѣреніе да улови Христіане-тъ тамъ и да ги запира и убива, като бѣше на пѣть-тъ яви му ся една свѣтина, едно сіяніе като сіяніе-то на слънце-то и той паднѣ много омаянъ на земѣ-тъ. Тогазы той чу отъ небе-то гласъ който му говорѣше: “Савле, Савле, защо мя гонишь? Като чу това още повече омаянъ станъ той и отговори, “Кой си ты, Господи?” и гласъ-тъ отговори: “Азъ съмъ Исусъ, когото ты гонишь.” И като чу Павелъ това име, тозы часъ разумъ що е. Усѣти силѣ-ѣ му. Това го промѣни изведнѣждъ, и извади лукавство-то изъ сърдце-то му и станъ той Христіанинъ. Научи ся да обыча това име Исусово и да усѣща многоцѣнность-ѣ му ако и да бѣ принуденъ да пожртвува всякий-тъ си свѣтовенъ имотъ, и всичко-то си поприще въ животъ, той го вмѣняваше като голѣмъ печалбъ защото толкозы прѣ-

въсходно му ся виждаше опознаваніе-то му съ Исуса. Тогазъ отъ свирѣпъ и немилосърдъ гонитель той станъ ревностенъ проповѣдникъ на Евангеліе-то Исусово.

Можетъ да речемъ за него че бѣше единъ отъ най силны-тъ проповѣдници които свѣтъ-тъ е видѣлъ. Богъ го постави Апостолъ за да разнесе благовѣстіе-то между язычници-тъ по всички-тъ свѣтъ. Какъ чудеснъ силъ трѣбва да е имало това име, че да направи едно-го отъ толкозъ лошъ чловѣкъ толкозъ добръ !

Слушали сте за проповѣдници-тъ мисіонеры които отиватъ къмъ всички-тъ страны по свѣтъ-тъ за да проповѣдуватъ Евангеліе-то. Чули сте и за Гринландіѣ, онова мѣсто покрито съ ледъ и съ съ свѣтъ. Тамошни-тъ жители бѣхъ много невѣжи. Нищо не знаяхъ за Исуса, и мисіонери-тъ най напрѣдъ мисляхъ че таквизи прости чловѣци не сѣ были още готови да слушатъ за него, и че за това трѣбувало първомъ много други нѣща да научатъ, и послѣ да ги поучаватъ за Исуса Христа. И така захванъхъ да ги поучаватъ че е грѣхъ да лъжатъ, да крадѣтъ и пр. и слѣдвахъ тъй до десетъ години нѣщо таквозъ поучаваніе, но народъ-тъ не ся поправи. Единъ день, обаче, единъ проповѣдникъ зѣлъ едно Евангеліе, да имъ прочете за Исуса ; за рожденіе-то му, за животъ-тъ му, за распѣніе-то му и за смъртъ-тъ му. Това четеніе тутакси събудило вниманіе-то имъ и направило въ тѣхъ голѣмо впечатлѣніе. Набрахъ ся около проповѣдникъ-тъ и му выкахъ : “Я четѣте пакъ това нѣщо,” и “пакъ го четѣте.” Той имъ повтори всичко-то житіе Исусово, и бѣдни-тъ онѣзи Гринландци захванъхъ да плачатъ за грѣхове-тъ си и да выкатъ : “Какво да сторимъ за да ся спасемъ” ? Тогава мнозина отъ тѣхъ ся обзрѣхъ и чрѣзъ име-то Исусово станъхъ Христіани, и така ся вкорени Христіанска-та вѣра въ онѣзи дивы страны. Такъжзи силъ има това име за да прави чловѣци-тъ да станътъ добри.

Това име има силъ и да прави чловѣци не само добры, но и богаты.

Вѣрвамъ че повече-то отъ васъ сте чели или сте чули приказкѣ-тъ за Али Баба и четиридесетъ-тъ разбойници.

Прикаска-та е една басня, сирѣчь неистинска, но служи за примѣръ на онова което имамъ да ви кажъ. Знаете какъ ся говори въ тѣзи приказкѣ за единъ дърваръ едно врѣме като сѣклъ дърва въ горѣ-тъ, чулъ една четъ разбойници че идатъ съ много коніе натоварены. Тутакси ся качилъ той на гѣсты-тъ клонове на едно выкоко дърво, и така ся скрилъ за да го не видятъ тѣ, но отъ тамъ можелъ да гледа всичко що правили. Като стигнали срещъ единъ голѣмъ канаръ, всички слѣзли отъ коніе-тъ си, и главатаръ-тъ имъ пристѣпилъ при канаръ-тъ та реклъ, “Отвори ся, Сесаме” ! Тозъ часъ като ся изрекла тази рѣчь, едни врата ся отворили въ канаръ-тъ и чловѣци-тъ влѣзли и турили обиръ-тъ си въ пещеръ-тъ. Дърваръ-тъ гледалъ съ голѣмо почудваніе като ся вършили тѣзи работы. Запомнилъ той чудотворнѣ-тъ думъ “Сесаме” чрѣзъ коѣто ся были отворили тѣзи врата, и слѣдъ като си отишли разбойници-тъ, той слѣзълъ отъ скривалище-то си, та пристѣпилъ до канаръ-тъ и извикалъ, “Отвори ся, Сесаме” ! Отворили ся врата-та и той влѣзълъ, и какво да види. Той гледалъ и гледалъ и не можелъ да насыти очи-тъ си отъ скжпоцѣнны-тъ нѣща които были тамъ събраны. Напълнилъ кошове-тъ си съ злато и сребро колкото можалъ осель-тъ му да носи и отишелъ въ домъ-тъ си богатъ чловѣкъ. Станълъ той богатъ чрѣзъ думъ-тъ Сесаме; но както рѣкохмы по напрѣдъ прикаска-та не е истинска.

А сега слушайте, милы дѣца. Да речемъ че е имало въ балканъ-тъ нѣидѣ пещера напълнена съ злато и сребро и скжпоцѣнны каменіе. И да речемъ че врата-та сѣ были толкозъ здраво заключены щото нѣмало ключъ що можалъ да ги отключи ; но че имало една дума, съ коѣто ся отваряли тѣзи врата, и нѣкой да ви е казалъ тѣзи думъ и да ви е далъ дозволеніе да ѣхъ употрѣбавате та да отваряте пещеръ-тъ и да пълните платници-тъ си, (чували) отъ скривища-та, не щѣхте ли да станете богаты чрѣзъ силъ-тъ на тѣзи думъ ? Не трѣбува да ви кажъ че нѣма таквазъ пещера на свѣтъ-тъ никѣдъ, но има нѣщо което е много по добро. Има едно скривище пълно съ съ всякакво добро. Има

и врата на това съкровище затворени и заключены; човѣческый ключъ не ги отваря. Но има на тѣзи врата ключъ и ключъ-тъ е една само дума. Тази дума ако ся употрѣби право, врата-та ще ся отворятъ и който и ще може да влѣзе и да си събира всичко което обогатява и благополучува човѣка.

Това съкровище е въ небе-то.

Благодать-та Божія и всички-тъ добры нѣща които принадлежатъ на Него сѣ тамъ. И единичко-то име което отваря това съкровище е име-то Исусово. Какво-то попросите, въ *мое име*, „казва той, ще ви ся даде.“ Гръшнѣ ли си и искашь прощеніе? Име-то Исусово ще ви го даде. Ако е сърдце-то ти лукаво и трѣбва да ся промѣни на добро, това чрѣзъ това име става. Ако не разумѣвашъ Свяго-то Писаніе, а искашь да научишь що ти трѣбува за спасеніе, чрѣзъ име-то Исусово ще ти ся даде Духъ Святъ за да ти вразуми. Ако имашъ лошы страсти и нравы, и колко и да ся мъчишь да имъ противостоишь, видишь че не можешъ да имъ надвѣишь, попроси помощь въ име-то Исусово и ще ти ся даде. Каквото ти трѣбува за да станешъ наистинѣ богатъ, просвѣщенъ и благополученъ, поискай го въ това име, и ако просишь право, ще ти ся даде. Наистинѣ чудеснѣ силѣ има това име. (Сльдува).

ДВѢ ГРАДИНЫ.

„Защо, рекль Павелъ на башѣ си, градина-та на сестрѣ ми Цвѣтъ да е по хубава отъ мойѣ-тъ? Защо цвѣтъ-та ѣ да растѣтъ толкозъ хубавы, като цвѣтъ-та на мойѣ-тъ градинѣ, макаръ че ги поѣж и имъ пригождамъ за всичко щемъ трѣбва, види ми ся че не растѣтъ.“

„Сынко, отговориль баша му, и ты ще имаше хубавы цвѣты въ градинѣ-тъ си както и Цвѣта, ако бѣ посѣялъ сѣмѣто си на врѣме, и го обработваше както трѣбва. Не стига само да садимъ сѣмѣто, но трѣбва да го турямы въ земѣ-тъ като ся появи пролѣтъ-та, като първо прѣкопаемъ и приготвимъ земѣ-тъ, послѣ да ѣж плевимъ и да ѣ пригождавамы прилѣжно за всичко.“

Умъ-тъ ви, малкы читатели и малкы читателкы, прилича на градинѣ. Старайте ся да го обработвате додѣ сте млади,

защото като прѣмине малко възрастъ-тъ ви, съ голѣмѣ мѣжъ ще извършите това. Бѣдѣте по добри въ пролѣтъ-тъ на възрастъ-тъ си, щото въ лѣто-то, въ есень-тъ и въ зимѣ-тъ на възрастъ-тъ да не обличавате себе си за небрѣженіе-то което е прѣминѣло и не ся враща вече.

ИСТИНА-ТА И ЛАСКАТЕЛСТВО-ТО.

„Говорите истинѣ всякой съ ближній-тъ си.“

Дванадесетогодишній Иванъ сынъ на одного златаря, и ученикъ на еднѣ коллегіѣ (училище), искалъ да си избере единъ истиненъ и искрененъ пріятель и употрѣбилъ слѣдующо-то срѣдство: Въ единъ празникъ поканилъ у дома си трима отъ прилежливѣ-тъ и благочинны-тъ си соученицы да обѣдватъ, а слѣдъ яденіе-то донесълъ тълкуваніе-то си да го исправятъ и рекль: Молиъ ви ся, мили мои соученицы, да ми кажете право, ког сѣ погрѣшкы-тъ ми да ги исправѣж, и ще ви бѣдѣ задълженъ. Тутакси погледѣли синца съ тълкуваніе-то, и двамата го похвалили много, и рекли че нѣма никаквѣ погрѣшность, ако и да было пълно съ погрѣшкы, а третій-тъ замѣчалъ. Тогазъ Иванъ дарувалъ тѣхъ съ по еднѣ оловнѣ писалкницѣ. Послѣ ся обзрѣжлъ къмъ третій-тъ и рекль: Защо и ты, Димитріе, не говоришь? Димитрій като прѣгледалъ внимателно и вторій пѣтъ тълкуваніе-то отговориль: Повече сѣ погрѣшкы-тъ неже правы-тъ рѣчи, и тутакси показалъ грѣшкы-тъ еднѣ по еднѣ, и казалъ че трѣбва да е по внимателенъ когато учитель-тъ показва на ученицы-тъ тълкуваніе-то.

Туй като чулъ Иванъ зарадвалъ ся много, и станалъ та пригравѣжъ Димитрія и рекль: Тебѣ не давамъ писалкницѣ, но всичко-то си довѣріе като на братъ.

ПРИСЪТСТВІЕ-ТО БОЖІЕ НА ВРЕДЪ.

Присѣтвіе-то на славѣ-тъ Божіѣ е на небе-то; присѣтвіе-то на силѣ-тъ му на земѣ-тъ; присѣтвіе-то на правдѣ-тъ му въ Адъ; а присѣтвіе-то на благодать-тъ му е съ вѣрны-тъ му угонницы.

Ако ны лишѣ отъ свое-то крѣпко присѣтвіе, падамы въ грѣхъ; ако ны лишѣ отъ свое-то многоутробно присѣтвіе, низринувамы ся въ Адъ.

ЧЕЛОВѢЦИ КОИТО ХОДЯТЪ СЪ КУКУЛЫ.

На отсрѣшнѣ-тъ страницѣ давамы едни любопытнѣ картинкѣ която прѣдстави о-бычай-тъ който иматъ селяни-тъ въ нѣкои области въ Франціѣ, като Бордо и Медокъ, да ходятъ съ высокы куклы. И по Българіѣ смѣ виждали дѣца-та така да ходятъ за игрѣ, и по нѣкога и възрастни-тъ да употрѣбаватъ куклы за да прѣгзаятъ нѣкоѣ рѣкѣ, като Искръ или Янтрѣ, но тѣзи Францускы селяни употрѣбаватъ куклы въ обыкновеннѣ-тъ си работѣ при варданіе-то на стада-та си. Иностраннѣ-тъ пѣтници често ся спира отъ пѣтуваніе-то си, за да гледа съ очудваніе жены и мѣже така въскачени на куклы отъ човѣческый бой по высокы, че газятъ блатѣ-та и ходятъ неповрѣдими прѣзъ хвастіе и трѣніе. Отъ навыкновеніе толкозъ искусство сѣ придобили щото ходятъ, скачатъ и тичатъ тѣй както че тѣзи куклы сѣ имъ были естественни крака. Жены-тъ плетѣтъ чорапы, или предѣтъ съ въртено-то и мѣже-тъ свирятъ съ каваль, и когато искатъ да ходятъ по бърже зематъ много дългы раскрачи и минаватъ съ едни бързотѣ и лесниѣ която зачудва гледатель-тъ.

Млади-тъ ни читатели да не мислятъ че ги съвѣтваме да ся опыtavatъ съ куклы да ходятъ и тѣ. Опасно е за неопытнѣ-тъ, и не искамы нѣкое Българче да строши кракѣ-тъ си или да разбие главѣ-тъ си въ таквызи опыти. По добръ да сте благодарни съ добры-тъ крака които ви е далъ милостивѣ-тъ Създатель.

РАСХОДЪ.

Расходѣ-тъ е най добро тѣлесно упражненіе: навыкни да ходишь на далеч. Човѣкъ ся хвали че ѣзди конѣ-тъ; но ся сумнявамъ да ли отъ ѣзденіе-то на това животно е придобылъ повече отъ колкото е загубилъ. Туземецъ Американецъ ходи за единъ день толкозъ дългъ пѣтъ пѣшиѣ, колкото единъ Европеецъ възсѣднѣлъ на конѣ. Единъ малкъ расходъ отъ половинѣ часть заранъ, като стане човѣкъ отъ снѣ, много е полезенъ. Отгърша снѣ-тъ и доноси други добры слѣдствія за дълголѣтствіе на животѣ-тъ и упазеніе на здравіе-то.

ДОБРА РЕЦЕТА ЗА БЛАГОПОЛУЧІЕ.

Тази рецепта нѣма много лѣкове както имахъ обычай нѣкога лѣкари-тъ да правятъ за да крыжѣтъ невѣжество-то си: тя е проста. Кога ставашъ отъ снѣ су-тринѣ рѣшавай ся да направишь въ онзи день поне одного отъ съсѣды-тъ си благополученъ.

Това става много лесно да сторятъ и самы-тъ дѣца: едни ветхѣ дрехѣ да даденъ на онѣгози що нѣма, — да утѣшишь нѣкого съ едни утѣшителнѣ рѣчѣ; онзи що ся намѣрва въ утѣшеніе да го утѣшишь съ насърчителны думы. Ако и да сѣ отъ себе си просты тѣзи работы, помагатъ обаче най малко 24 часа. Ако слѣдовашъ да правишь това отъ младѣ възрастѣ ще видишь добры-тъ му сетнины, прѣди да остарѣеши; ако ли си старъ, бѣди увѣренъ че добры-тъ ти дѣла ще тя съдружествуватъ въ вѣчностѣ-тъ. Когато нѣкой прѣсметне че и на одного само човѣка ако може да помага всякой день, въ свѣршѣкѣ-тъ на едни година. ще бѣде помощѣ-та като на 365 човѣцы, и ако поживѣе 40 години и прави всякой день само по едно добро, ще направи като въ единъ день на 14,600 човѣцы добро. Колко трѣбва да ся радва че е спомогнѣлъ като въ единъ день на толкозъ хыляды отъ подобны-тъ на себе си човѣцы!

Колкого по рано начнува нѣкой да струва добро, толкозъ по добръ е за него. За това увѣщаваме всичкы-тъ наши малкы читатели да турятъ въ дѣйствиѣ тѣзи рецепта отъ сега.

ДОСТОЧУДЕНЪ ПРИМѢРЪ НА ПОМНѢНІЕ.

Единъ Инглизинъ проповѣдникъ името му Моффатъ проведенъ въ вѣтрешнѣ-тъ страны на Африкѣ да проповѣдва Евангеліе-то приказва слѣдующо-то заради чудно-то помнѣніе на единъ дивъ Чернъ.

„Като проповѣдахъ, — казва той, — едно дълго слово на едно многочисленно събраніе отъ черны, слушатели-тъ ми ся раздѣлихъ на купове и почнахъ да разыскуватъ прѣдметѣ-тъ на слово-то ми, който бѣше за *вѣчностѣ-тъ*. Като ся бѣхъ захванѣли тѣ за този въпросъ, съгледахъ одного младѣ въ едно отъ тѣзи събранія че говорѣше на онѣзи що бѣхъ около него съ голѣмо вдѣхнуваніе: Като

приблжихъ при него, чухъ го съ удивленіе да проповѣдва слово-то което азъ прѣди малко бѣхъ проповѣдалъ; толкозъ добръ и точно повтаряше речені-тѣ думы и толкозъ хубаво подражавше формы-мѣ ми (движенія-та тѣлесны), щото ся виждаше като че проповѣдавше негово си слово. Понеже не желаяхъ да му прѣсѣкжъ слово-то, оставихъ го додѣ го свърши, а послѣ приближихъ и му рѣкохъ, че той правѣше което азъ не можахъ да повтарямъ, сирѣчь отъ запоминуваніе и рѣчь по рѣчь слово-то което е другъ проповѣдалъ. Но той безъ да ся възгордѣе за похвалж-тжъ смиренно отговори, „Кога слушамъ нѣщо изяшно и знаменито, останува тука,“ като досегналъ съ прѣстъ-тѣ чело-то си.

ВЕЛИКОДУШІЕ, ЖЕСТОКОСТЪ И ОТМЪЩЕНІЕ.

Двама Князове въ Азіѣжъ именуеми единъ-тѣ Мирамахъ а другий-тѣ Разахъ Гаскаръ ратовали помежду си, най послѣ Мирамахъ въ единъ бой хванжтъ былъ плѣнникъ. Но Разахъ движимъ отъ великодушіе пусналъ го отъ заплѣненіе-то, само съгласилъ съ него да не плаща вече никакъвъ данъкъ що му туряли другий пѣтъ Татари-тѣ; (защото Мирамахъ былъ Господаръ на Татары-тѣ и сынъ на единъ голѣмъ завоеватель именуемъ Тамерланъ.)

Слѣдъ нѣколко години подигналъ ся пакъ бой помежду имъ, но въ този бой ся хванжлъ плѣнникъ Разахъ Гаскаръ отъ войны-тѣ на Мирамаха, който вмѣсто да подражае великодушіе-то на противникъ-тѣ си, заповѣдалъ и му изболѣи очи-тѣ.

Трѣбва да знаете че Разахъ былъ толкозъ искусенъ стрѣлецъ, щото и като загубилъ зрѣніе-то си, пакъ храбростувалъ често и можалъ да удари какъ-гогодѣ нѣщо, стигало само да чуе гласъ-тѣ му. Мирамахъ, който былъ подобно прочутъ стрѣлецъ, и слушалъ всякогы за способность-тжъ на плѣнникъ-тѣ си, проводилъ та го довелъ за да види съ очи-тѣ си искусство-то му. Всичко приготвили и задъ бѣлѣгъ-тѣ кой-то былъ туренъ да удари въ него, заста-налъ былъ чловѣкъ и заповѣдалъ на Разаха да удари. Но Разахъ съ разгнѣванъ великолѣпенъ гласъ отговорилъ: «Не слушамъ повелѣнія-та на никого

другого освѣнъ на завоевателя си:» Тукъ-таки Мирамахъ далъ повелѣніе, и щомъ изрекълъ рѣчь-тжъ «удри,» сърдце-то му ся пронизало отъ стрѣлж-тжъ на слѣпый-тѣ и укореный-тѣ негогъ рабъ.

ТРИ ЛОШИ НѢЩА.

Има три лоши нѣща, отъ които всички трѣбва да ся стараѣтъ да бѣгатъ. Тѣ сж *лоши мысли, лоши рѣчи и лоши работы*. Лоша-та мысль е най-лоша отъ всичко нѣщо което може да влѣзе въ сърдце-то на едно дѣте, и колкото повече стои това лошо въ сърдце-то му толкозъ по врѣдително става. Лоша-та мысль е по отровна отъ най силный-тѣ ядъ, по люта отъ ехиднж-тжъ и отъ бѣсно куче по опасна.

Лошъ помыслъ влѣзе въ сърдце-то на първо-то дѣте, което ся роди на този свѣтъ и го убѣди, когато пораснѣ, да убіе незлобивый-тѣ си братъ. Изгонювайте прочее изъ умъ-тѣ и сърдце-то си, любезны мои дѣца, лошы-тѣ помысли, бойте ся и ненавиждайте гы, подвизавайте ся и молѣте ся Богу да вы избави отъ тѣхъ. Помнѣте че помысли-тѣ сж знати на небе-то.

Лоши помысли докарватъ лошы думы, а лоши-тѣ думы сж произвели много злины въ този свѣтъ. Вмѣкнуватъ ся прѣзъ уши-тѣ въ сърдце-то и повдигатъ страсти-тѣ и правятъ чловѣка да прѣстапва Божіи-тѣ заповѣди. Малко лоши думы влѣзохъ въ уши-тѣ на първж-тжъ женѣ и ѣжъ накаралъ да яде отъ възбращено-то оовощіе и така да докара смъртъ въ свѣтъ-тѣ. Затуйляйте уши-тѣ си отъ лошы-тѣ думы и бѣгайте далечъ отъ о-нѣзи които гы употрѣбаватъ, и да ся вардите отъ тѣхъ като отъ тигры.

Лоши-тѣ работы вврватъ слѣдъ лошы-тѣ помысли и лошы-тѣ думы. Ако навикнете да говорите лошы думы, да нѣмате сумнѣніе че не ще правите и лошы работы. Загасѣте първж-тжъ искржъ и ще отгървете кжщж-тжъ отъ пожаръ-тѣ. Уда-вѣте първый-тѣ лошъ помыслъ и лоши-тѣ работы никогы не можѣтъ да станѣтъ. Ученици-тѣ Христови много пѣти искушени быдохъ отъ лошы помысли, но само единъ пѣтъ *пороптахъ*. Петръ имаше лошо навикновеніе да ся общава за работы които не можаше да извърши, за това единъ пѣтъ съ клѣтвы

и роти ся отрече отъ учителя си и Господа своего, но на часть-ть ся раская и плака горко.

Молѣте ся както Давидъ „Опытай мя, Боже, и познай сѣрдце-то ми; испытай мя и познай пѣтеки-тъ ми, и виждь, да ли има въ мене пѣть беззаконенъ и води мя по пѣть вѣченъ.“ Псал. 138; 22--25.

Молѣте ся да вы укрѣпите Господь да имате добры помыслы, защото така е начало-то на всяко друго добро, и е най добръ лекъ противъ лоши помыслы, лоши думы и лоши работы.

ЗА МАЛКЫ-ТЬ ЧИТАТЕЛИ.

— Това не е право, повтарялъ да говори Вълко Стояновъ сѣднѣлъ при книги-тъ си; понеже Цвѣтко играе съ моитѣ топкы и гы хвърля до барѣ-тъ, трѣбаше да ся накаже както мене мя наказахъ минѣлъ-тъ сѣбботѣ когаго пробихъ мехурѣ-тъ му.

— Братѣ ти е шесть годинѣ по малѣкъ отъ тебе, казвалъ баща ти; послѣ като видѣлъ че той щѣлъ да отговори пакъ: мълчи, Вълко, и остави мя да извършѣ правдѣ-тъ по мой начинѣ и безъ твоѣхъ помощь.”

Въ всячко, Вълко былъ довольно кротѣкъ; знаелъ да мълчи безъ да ся оправдава съ кривы рѣчи кога усѣщаль погрѣшки-тъ си; но, единѣ пѣть ако е турилъ въ главѣ-тъ си за нѣкого че той не е правъ за него, тогазы той ставалъ благодаренъ по побрѣ да го рѣжѣтъ на парчета неже да го увѣрятъ че това не е така, и баща му бывалъ понуденъ да употрѣби власть-тъ си надъ него за да го накара да мълчи.

Този порокъ скоро нарасналъ у Вълка и той станалъ май гордѣливъ отъ него: “Азы, казвалъ той, не искамъ друго освѣнъ правдинѣ, не искамъ да мя жали нѣкой; да ми направи онуй за което имамъ право. И понеже той правялъ или мислялъ да прави тѣй на други-тъ, по тѣзи причини, нѣмалъ за никого сожаленіе; тѣзи що падатъ, казвалъ той, тичатъ много бърже, туй имъ е погрѣшка-та и право имъ е да паднѣтъ; ученици които сѣ сторили зло удостоили сѣ себе си за наказаніе. Цвѣтко и Анна нѣмахъ нищо за закусѣ: това имъ е добръ сторено, защото сѣ ся показали непокорни. Слѣдствие-то на лю-

бовѣ-тъ на право-то станѣло причина щото всички-тъ въ училище-то ся отвращали отъ Вълка, и ако нѣкой отъ родѣ-тъ му го обычалъ още, то было защото го знаелъ че е незлобивъ и защото познавалъ добры-тъ му свойства при всячѣ-тъ му несноснѣ справедливость.

Божіе-то сществованіе. Галилей знаменитѣй-тъ мудрецъ, който изобрѣте телескопѣ-тъ и други нѣколко физически инструменти, като го испитали въ инквизиціѣ-тъ за вѣрваніе-то му въ Бога Създателя, посочилъ съ прѣстъ-тъ си на единѣ сламѣхъ която лежала на плочы-тъ въ тъмницѣ-тъ и реклъ: Ако не бы имало друго доказателство ще земѣ азъ онѣзи сламѣхъ, и отъ направѣ-тъ ѣ ще докажѣ че трѣба да е имала тя всезнающъ Създатель.”

СТИХОТВОРЕНІЕ.

ПѢСНЬ НА КРЪЩЕНИЕ-ТО НА ДѢТЕ.

1.

Добры-тъ Пастырь какъ стои
Съ кротость и съ простотѣ;
Пригрѣща въ пазухѣ-тъ си
Нѣжны-тъ агнета.

2.

Какъ выка Онзи който бѣ
На ангелы-тъ Царь;
Кѣмъ себе выка малкы-тъ
Небесный Господарь.

3.

„Дѣца-та нека приближатъ;
Не гы въспирайте;
Защото тѣмъ принадлежи
Царство-то Божіе.

4.

Спасителю, за тойзи гласъ
Принасямы хвалѣ;
Ты милостиво канишь насъ
И наши-тъ дѣца.

5.

Тѣхъ ный съвѣмъ прѣдавамы
На тебе, о Христе;
Съвѣмъ твои да бждемъ ный,
Твои да сѣ и тѣ.

Въ печатницѣ-тъ на А. Минасіана
у Джамлѣхъ ханѣ.